

Na skládkách končí víc než polovina úsporných žárovek i s toxickou rtutí

13.10.2011 parlamentnilisty

Počet úsporných žárovek v domácnostech stoupá. Lidé je však nerecyklují a na skládkách ročně končí více než tisíc tun směsi skla, plastů, kovů a hlavně zhruba 75 kilogramů toxické rtuti. Úsporné žárovky je třeba odevzdat ve sběrných dvorech, v prodejnách elektrospotřebičů nebo uložit do speciálních sběrných nádob.

Zákaz prodeje nových 60wattových wolframových žárovek přiměje stovky tisíc domácností k postupnému nákupu úsporných světelných zdrojů. Podle odhadu společnosti EKOLAMP úsporné žárovky využívá nyní více než 80 procent domácností. S rapidním růstem počtu úsporných žárovek roste také potřeba jejich recyklace. Ta je nutná kvůli toxické rtuti, kterou v malém množství světelné zdroje obsahují. Podle analýzy společnosti EKOLAMP na skládkách zbytečně končí 66 procent doma použitých a vyřazených úsporných světelných zdrojů. To představuje značnou ekologickou zátěž více než tisíce tun směsi skla, plastů, kovů a hlavně zhruba 75 kilogramů toxické rtuti ročně.

Úsporná svítidla opravdu recykluje jen 40 procent domácností

Praxe ukazuje, že úsporné žárovky opravdu ekologicky zlikviduje jen 40 procent domácností. Díky jejich recyklaci se tak zpět do výroby loni vrátilo 721,9 tuny zářivek a 276,9 tuny průmyslových svítidel. Materiálově se využije až 96,2 procenta surovin ze světelných zdrojů. Ročně se podaří recyklovat zhruba 25 kilogramů rtuti.

Recyklovat se musí kvůli toxické rtuti a obsahu druhotných surovin

Hlavním důvodem pro recyklaci úsporných žárovek je zmiňovaná toxická rtuť, která je uvnitř světelného zdroje neškodná a pro svícení nutná. Rtuť se v úsporných světelných zdrojích vyskytuje ve velmi malém množství (cca 2-5 mg). Například v klasickém teploměru je rtuti 500krát více.

Při náhodném rozbití zářivky je třeba místnost dobře vyvětrat, střepy zamést a odvézt do sběrného dvora. Rtuť nikdy nevysávejte ani se jí zbytečně nedotýkejte. Problém nastává při ukládání většího množství úsporných světelných zdrojů na skládkách komunálního odpadu, kde dochází k větším únikům rtuti do ovzduší nebo do půdy a vody. Větší koncentrace rtuti mohou znečistit půdu i vodu, v níž se rtuť může transformovat do obzvláště nebezpečné organické formy. Ta se posouvá v potravním řetězci vzhůru, je bioakumulativní a je nebezpečná především pro nervovou soustavu.

Firmy mají o recyklaci úsporných světelných zdrojů a svítidel zájem

Kromě sběrných míst je možné odevzdávat vysloužilé zářivky také do malých sběrných nádob, které se začínají objevovat v mnoha firmách. Domácnostem se doporučuje použité **úsporné zářivky** odevzdat k recyklaci v jakékoli prodejně s elektrospotřebiči či v některém z 3300 sběrných míst po celé republice. Jedním z nejjednodušších a pro spotřebitele nejpříjemnějších způsobů, jak se starých zářivek zbavit, je zdarma je vrátit v obchodě, kde nakupujeme zářivky nové. Prodejce by od nás měl vzít tolik kusů nefunkčních zářivek, kolik si kupujeme nových. Měl by nás také informovat o dalších možnostech recyklace použitých kusů svítidel, např. na úřadech, ve školách.

Více informací: <http://www.ekolamp.cz/o-nas/seznam-sbemych-mist/>